ΟΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΠολΔ ΜΕ ΤΟΝ Ν. 5221/2025

Του Φώτη Κ. Γιαννούλα, Δικηγόρου, μέλους ΔΣ ΔΣΑ

Από τις 28/7/2025 δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ (τ. Α΄ 133) ο Ν. 5221/2025, που επέφερε σημαντικές τροποποιήσεις στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και περιορισμένα στον Αστικό Κώδικα, περαιτέρω δε εισήγαγε την διαδικασία επαναπροσδιορισμού των ανακοπών κατά της εκτέλεσης.

Στο παρόν σημείωμα θα επιχειρηθεί μια παρουσίαση των σημαντικότερων αλλαγών του Ν. 5221/2025. Η παρουσίαση δεν είναι εξαντλητική και σκοπό έχει να ενημερώσει τους συναδέλφους για το βασικό περίγραμμα των αλλαγών. Το σημείωμα δεν περιέχει κριτική στις νέες διατάξεις, παρά μόνο στο μέτρο που κρίνεται ότι επιβάλλεται προς το σκοπό της κατανόησης των νέων ρυθμίσεων.

Οι αλλαγές θα έχουν ισχύ κατά βάση από την 1/1/2026 με κάποιες εξαιρέσεις που θα επισημανθούν στον οικείο τόπο παρακάτω. Οι μεταβατικές διατάξεις δεν διεκδικούν βραβείο πληρότητας, καθώς πολλές από αυτές περιέχουν αντιφατικές ρυθμίσεις. Επιβάλλεται μέχρι την 1/1/2026 οι προβληματικές ρυθμίσεις (που δεν αφορούν μόνο τις μεταβατικές διατάξεις) να διορθωθούν, ώστε κατά την έναρξη της ισχύος των νέων ρυθμίσεων, οι αστοχίες να έχουν περιοριστεί στο ελάχιστο δυνατό.

Η παρουσίαση των σημαντικότερων τροποποιήσεων θα γίνει κατά κεφάλαια, σε μια προσπάθεια να γίνει πιο εύληπτη.

Α. ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ – ΑΛΛΑΓΕΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΕΙΔΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

1. **<u>Προθεσμία επίδοσης 30 ημερών ως όρος της έγκυρης άσκησης για όλες τις αγωγές (νέο άρθρο 215 παρ. 2 ΚΠολΔ)</u>:**

   Πριν από το Ν. 5221/2025 προβλέπεται προθεσμία επίδοσης ως προϋπόθεση της έγκυρης άσκησής τους 30 ημερών μόνον στην περίπτωση αγωγής της (νέας) τακτικής διαδικασίας. Με το νέο νόμο προβλέπεται ότι **το βάρος αυτό ισχύει για όλες τις αγωγές όλων των διαδικασιών** (εκτός αν προβλέπεται κάτι διαφορετικό σε ειδικές διατάξεις).

Συνεπώς, με το Ν. 5221/2025 προβλέπεται **<u>γενική προθεσμία επίδοσης όλων των αγωγών εντός 30 ημερών από την κατάθεσή τους. Αλλιώς, η σχετική αγωγή λογίζεται ως μη ασκηθείσα.</u>**

Δεν προβλέπεται πλέον διαφορετική (μεγαλύτερη) προθεσμία για την **επίδοση στην αλλοδαπή ή επί αγνώστου διαμονής**, όπως είχε η προηγούμενη ρύθμιση μέχρι σήμερα. Μέσα στο διάστημα των 30 ημερών απαιτείται και αρκεί να έχει ολοκληρωθεί η επίδοση στον Εισαγγελέα (θα δούμε αργότερα την ρύθμιση του νέου άρθρου 134 ΚΠολΔ για την επίδοση στην αλλοδαπή).

2. **<u>Υποχρεωτικός προσδιορισμός δικασίμου εντός συγκειριμένης προθεσμίας από την κατάθεση του δικογράφου σε όλες τις υποθέσεις (νέο άρθρο 215 παρ. 1 ΚΠολΔ).</u>**

Η συζήτηση όλων των υποθέσεων πρέπει να προσδιορίζεται κατ' αρχήν εντός 6-7 μηνών από την κατάθεση του δικογράφου. Αν πρόκειται για υπόθεση με υποχρέωση επίδοσης στο εξωτερικό, η δικάσιμος θα πρέπει να προσδιορίζεται σε μεγαλύτερη προθεσμία (9-10 μηνών). Πρόκειται για ρύθμιση που αφορά **<u>όλες</u>** τις υποθέσεις. Αυτό θα σημαίνει ότι **<u>και στην νέα τακτική</u>** με την κατάθεση του δικογράφου **θα προσδιορίζεται δικάσιμος**.

3. **<u>Ενιαιοποίηση προθεσμιών προτάσεων: Προτάσεις στην έδρα – προσθήκη στο 5ήμερο:</u>**

Γενικώς, σε διάφορες επιμέρους ρυθμίσεις (π.χ. στην έφεση ΚΠολΔ 524 παρ. 1, στην αναίρεση ΚΠολΔ 570 παρ. 1, στην αναψηλάφηση ΚΠολΔ 548) επαναλαμβάνεται ως μοτίβο ότι **η ρύθμιση είναι ενιαία**: **<u>Προτάσεις στην έδρα και προσθήκη στο 5ήμερο</u>**. Αυτό δεν ισχύει μόνον στην περίπτωση της (νέας) τακτικής διαδικασίας. Έχει ξεφύγει μια περιθωριακή περίπτωση (στις μικροδιαφορές), στην οποία θα αναφερθούμε αργότερα.

Σημειώνεται ότι και στην **εκουσία δικαιοδοσία** στο νέο άρθρο 741 ΚΠολΔ γίνεται πια ρητή παραπομπή στο στις **περ. γ΄ έως στ΄ της παρ. 1 του άρθρου 591 ΚΠολΔ** και έτσι και εκεί έχουμε ρητή πρόβλεψη για την προθεσμία κατάθεσης των προτάσεων και προσθήκης-αντίκρουσης.

4. **<u>Επαναφέρεται στο άρθρο 269 ΚΠολΔ</u> (που είχε καταργηθεί με το Ν. 4335/2015) που προβλέπει:**

   i. **<u>Το σύστημα συγκεντρώσεως</u>**: Προβλέπεται και πάλι ρητά ότι μέσα επίθεσης και άμυνας με τις προτάσεις έως την συζήτηση και στην προσθήκη νέα αποδεικτικά μέσα μόνο προς αντίκρουση όσων προβλήθηκαν στις προτάσεις. Το σύστημα συγκεντρώσεως προφανώς δεν είχε εκλείψει ως δικονομική αρχή μετά το Ν. 4335/2015, αλλά είχε εκλείψει το άρθρο 269 ως ρητό θεμέλιό του.

   ii. **<u>Πότε μπορούν να προβληθούν νέα μέσα επίθεσης και άμυνας μετά την κατάθεση προτάσεων:</u>** Προβλέπει με μια ρητή ρύθμιση γενικής εφαρμογής ότι μετά την κατάθεση προτάσεων (όποτε και όπως αυτή προβλέπεται σε κάθε διαδικασία) νέοι ισχυρισμοί μπορούν να προταθούν μόνον όταν είναι **οψιγενείς ισχυρισμοί και παραχρήμα αποδεικνυόμενοι (με έγγραφα ή δικαστική ομολογία)**. Στην περίπτωση αυτή οι ισχυρισμοί αυτοί μπορούν να προταθούν **μέχρι την συζήτηση (επ' ακροατηρίω)** και τότε είναι δυνατή η αντίκρουση των ισχυρισμών αυτών **με προσθήκη-αντίκρουση εντός 5 ημερών από την συζήτηση**. Παρά το γενικό της ρύθμισης (καθώς το άρθρο 269 είναι κατά βάση γενικής εφαρμογής), η ρύθμιση έχει βασικά πρακτική εφαρμογή κυρίως στην τακτική διαδικασία, την οποία και «φωτογραφίζει» το γράμμα της διάταξης.

Σημειώσεις:

(α) Το νέο 269 ΚΠολΔ **δεν ταυτίζεται με το παλιό 269 ΚΠολΔ**. Δεν είναι της παρούσης να προβούμε σε μεγαλύτερη ανάλυση των δύο νομοθετικών κειμένων.

(β) Οι διατάξεις περί προβολής οψιγενών ή παραχρήμα αποδεικνυόμενων ισχυρισμών έχουν αφαιρεθεί από το άρθρο 237 ΚΠολΔ. Άρα, το νέο άρθρο 269 είναι η διάταξη που προβλέπει τους όρους άσκησής της.

5. **<u>Προθεσμίες για την έκδοση αποφάσεων (νέο άρθρο 307)</u>**:

Στο νέο **άρθρο 307** προβλέπεται ρητά χρονικό όριο για την έκδοση δικαστικών αποφάσεων: Η γενική προθεσμία είναι **8 μήνες** από την συζήτηση, ενώ η προθεσμία είναι

4 μηνών από την παραλαβή του φακέλου (από τον δικαστή) στις υποθέσεις εκουσίας δικαιοδοσίας.

Καταργήθηκαν οι αρχικά προβλεπόμενες υποχρεώσεις ενημέρωσης του Δικαστή σε περίπτωση υπέρβαση της προθεσμίας. Παραμένουν όμως οι πειθαρχικές κυρώσεις σε περίπτωση υπέρβασης των προβλεπόμενων προθεσμιών.

6. <u>Συμπλήρωση τυπικών ελλείψεων - το νέο άρθρο 227 ΚΠολΔ:</u>

Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 227 προστέθηκαν εδάφια στα οποία **περιγράφονται οι τυπικές ελλείψεις** που μπορεί να προκύψουν σε μια υπόθεση και σε περίπτωση που διαπιστώνονται γεννάται η υποχρέωση του Δικαστή να ενημερώσει τον διάδικο για να την συμπληρώσει και να αποφύγει την έκδοση είτε απορριπτικής είτε μη οριστικής απόφασης. Ρητά ως τέτοιες προβλέπονται στοιχεία που αφορούν την δικαστική πληρεξουσιότητα και την ικανότητα αυτοπρόσωπης δικαστικής παράστασης, την καταβολή του δικαστικού ενσήμου, την κατάθεση του γραμματίου προείσπραξης, την τήρηση της ΥΑΣ και την προσκόμιση των εκθέσεων επίδοσης. Η **απαρίθμηση είναι ενδεικτική**, αλλά επιχειρήθηκε να καταγραφούν οι συνηθέστερες στην πράξη περιπτώσεις.

Επειδή η τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 227 αποφασίστηκε την **τελευταία στιγμή προ της ψηφίσεως,** εισήχθη με τροπολογία και δη στο άρθρο 163 (και όχι μέσα στο Α΄ κεφάλαιο του Ν. 5221/2025). Αυτό έχει ως συνέπεια ότι **<u>η αλλαγή αυτή ισχύει ήδη από την 28.7.2025</u>**, καθώς δεν περιλαμβάνεται στο Κεφάλαιο Α΄ του Ν. 5221/2025 η ισχύς του οποίου (μαζί με τα άρθρα 150 και 151) αρχίζει από την 1.1.2026 κατά το άρθρο 168 Ν. 5221/2025.

Η διάταξη είναι γενικής εφαρμογής και εφαρμόζεται τόσο στην τακτική, όσο και στις λοιπές διαδικασίες.

<u>ΠΡΟΣΟΧΗ</u>: Τα άρθρα 67 και 105 ΚΠολΔ που προέβλεπαν ευχέρειες του Δικαστηρίου σε περίπτωση ελλείψεων αναφορικά με τα έγγραφα που αποδείκνυαν την ικανότητα αυτοπρόσωπης δικαστικής παράστασης και την δικαστική πληρεξουσιότητα αντίστοιχα υποχωρούν προ της εφαρμογής του άρθρου 227 που προηγείται. Με άλλα λόγια, σε

περίπτωση τυπικής έλλειψης που αφορά π.χ. την πληρεξουσιότητα, **προηγείται η <u>υποχρέωση</u>** του Δικαστή να επικοινωνήσει με τους διαδίκους για την συμπλήρωσή τους κατά το άρθρο 227 ΚΠολΔ και αν οι διάδικοι δεν ανταποκριθούν, εφαρμόζεται το άρθρο 105 που προβλέπει την <u>ευχέρεια</u> του δικαστηρίου να εκδώσει αναβλητική απόφαση, που διατάσσει την συμπλήρωση των ελλείψεων.

7. <u>Ευθύνη δικηγόρων κατά την έκδοση πράξεων του ΚΠολΔ:</u>

Προβλέπεται **ρητά ο περιορισμός της ευθύνης των Δικηγόρων κατά την έκδοση πράξεων του ΚΠολΔ** (της νέας δικηγορικής ύλης δηλαδή) **μόνο για δόλο και βαριά αμέλεια**. Το άρθρο 63 παρ. 2 Ν. 5221/2025 πρόσθεσε παρ. $1^{Α}$ στο άρθρο 160 Κώδικα Δικηγόρων με την σχετική πρόβλεψη.

8. <u>Διατάξεις για τις επιδόσεις:</u>

i. Με τα άρθρα 14-19 και 21 Ν. 5221/2025 εισάγονται τροποποιήσεις στα άρθρα 124, 128, 131-135 ΚΠολΔ βάσει των οποίων διευκρινίζεται **πότε συντελείται η επίδοση** σε περίπτωση θυροκόλλησης, επίδοσης σε νοσοκομείο, σε σωφρονιστικό κατάστημα, σε εμπορικό πλοίο, σε προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας και σε πρόσωπα αγνώστου διαμονής.

ii. Σημαντικές αλλαγές στον τρόπο που συντελείται **η επίδοση σε πρόσωπο της αλλοδαπής**. Στο νέο άρθρο $134^{Α}$ περιγράφεται μια διαφορετική διαδικασία επίδοσης στην αλλοδαπή, που προσπαθεί να είναι πιο εναρμονισμένη με την ανάγκη πραγματικής επίδοσης του δικογράφου στον παραλήπτη που βρίσκεται στο εξωτερικό. Η βασική φιλοσοφία είναι: όταν έχουμε **προθεσμία ενέργειας κρίσιμη είναι η επίδοση στον Εισαγγελέα**, **σε όλες τις άλλες περιπτώσεις κρίσιμη είναι η πραγματική επίδοση**. Αν δεν παρίσταται στην δίκη ο εναγόμενος που κατοικεί στην αλλοδαπή, το Δικαστήριο τάσσει προθεσμία να προσκομιστεί βεβαίωση της επίδοσης, και μέχρι να προσκομισθεί οφείλει να απέχει από την έκδοση απόφασης. Στην νέα ρύθμιση προβλέπεται ότι υπό κάποιες εξαιρετικές προϋποθέσεις αυτή η πραγματική επίδοση μπορεί να παραλειφθεί.

9. <u>«Αυτόματη» διαγραφή υπόθεσης από το πινάκιο μετά από αίτηση προτίμησης:</u>

Με το νέο άρθρο 226 παρ. 5 εδ. γ΄ ΚΠολΔ προβλέπεται ότι με εξαίρεση τις υποθέσεις **ασφαλιστικών μέτρων** και **εκούσιας δικαιοδοσίας**, αν γίνει δεκτό αίτημα προτίμησης από τον αρμόδιο δικαστή, **η υπόθεση διαγράφεται από το πινάκιο** της αρχικής δικασίμου από τον γραμματέα με εντολή του διευθύνοντος το δικαστήριο». Πρόκειται για διάταξη αρκετά απλοϊκή και για αυτό ενέχει κινδύνους («έχει κενό ασφαλείας»), γιατί δεν λαμβάνει υπ' όψη τι γίνεται αν το αρχικό δικόγραφο με την μακρινή δικάσιμο είχε επιδοθεί, αυτός που ζητά την κατά προτίμηση δικάσιμο είναι ο εναγόμενος και αυτός δεν επιδώσει ποτέ το δικόγραφο με την νέα συντομότερη δικάσιμο.

10. <u>Περιορισμοί στην παρέκταση τοπικής αρμοδιότητας (ΚΠολΔ 43)</u>:

Κατά το **νέο άρθρο 43 ΚΠολΔ**: *«Επί συνδρομής της δωσιδικίας του υποκαταστήματος δεν επιτρέπεται η συνομολόγηση, ακόμη και εγγράφως, ρήτρας αποκλειστικής παρέκτασης υπέρ των δικαστηρίων της κύριας έδρας του υπαγόμενου σ' αυτήν προσώπου, εφόσον είναι προγενέστερη της γένεσης της διαφοράς».* Με άλλα λόγια, **πριν γεννηθεί μια διαφορά δεν θα μπορεί κανείς να υπαγάγει την διαφορά με συμβατική ρήτρα στα δικαστήρια της κύριας έδρας του διαδίκου**. Τούτο θα έχει ως συνέπεια τον περιορισμό των συμβατικών ρητρών που υπάγουν τις διαφορές πριν αυτές γεννηθούν στα δικαστήρια της έδρας των συμβαλλομένων, που συνήθως ήταν τα δικαστήρια της Αθήνας.

11. <u>Αιτήσεις εξαίρεσης δικηγόρων κατά την έκδοση πράξεων του ΚΠολΔ (άρθρα 54-55 ΚΠολΔ):</u>

Ο δικηγόρος όταν εκδίδει πράξεις κατά τον ΚΠολΔ, αρμόδιος να κρίνει αιτήσεις εξαίρεσής του είναι **ο προϊστάμενος του πρωτοδικείου** στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται ο δικηγορικός σύλλογος, μέλος του οποίου είναι ο δικηγόρος. Σε αυτόν δε ο δικηγόρος οφείλει να υποβάλει τυχόν δήλωση αυτοεξαίρεσής του.

12. <u>Ηλεκτρονικός φάκελος</u>:

Στο άρθρο 119 ΚΠολΔ προστίθεται παράγραφος 5, στην οποία προβλέπονται λεπτομέρειες για τον τρόπο λειτουργίας του ηλεκτρονικού φακέλου .

Β. («ΝΕΑ») ΤΑΚΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Θα επιχειρήσουμε να περιγράψουμε τις αλλαγές όσο πιο επιγραμματικά γίνεται, παραθέτοντας το τροποποιημένο μοντέλο της νέας τακτικής:

1. **Κατά βάση μένει το μοντέλο ως προς την κατάθεση των προτάσεων: 30 + 90/120 + 15, δηλαδή:**

    a. Η **προθεσμία επίδοσης της αγωγής παραμένει η ίδια** (**30 ημέρες** από την κατάθεση της αγωγής), που όμως **δεν παρατείνεται** λόγω άγνωστης διαμονής ή κατοικίας στην αλλοδαπή του εναγομένου)
    b. Η **προθεσμία κατάθεσης προτάσεων** παραμένει **90 ημερών** από την λήξη της προθεσμίας επίδοσης (ή 120 ημερών σε περίπτωση εναγομένου άγνωστης διαμονής ή κατοικίας του στην αλλοδαπή).
    c. Η **προθεσμία προσθήκης των 15 ημερών** από την λήξη της προθεσμίας κατάθεσης προτάσεων παραμένει ίδια.

2. **ΑΛΛΑ** αμέσως **με το που καταθέτει κανείς την αγωγή του** παίρνει **άμεσα δικάσιμο** (όπως σημειώθηκε ανωτέρω στο πλαίσιο του άρθρου 215 ΚΠολΔ) και δη κατά βάση **σε 6-7 μήνες από την κατάθεση** (ή 9-10 αν έχουμε εναγόμενο αλλοδαπής).

3. **Δεν αναστέλλεται η προθεσμία των προτάσεων λόγω διαδικασιών διαμεσολάβησης**. Ειδικότερα, η μεν δι**αδικασία της ΥΑΣ δεν συνεπάγεται οιαδήποτε αναστολή** στην προθεσμία κατάθεσης προτάσεων. Για να υπάρξει επίδραση στην ροή της δίκης, απαιτείται να γίνει **υπαγωγή της διαφοράς σε εκούσια διαμεσολάβηση**, οπότε η υπόθεση **θα αποσύρεται από τα πινάκια**. Αν επιθυμεί ο ενάγων να επαναφέρει την αγωγή, επιβάλλεται να γίνεται νέα κλήση (οπότε επανεκκινείται η προθεσμία των προτάσεων των 90 ημερών). Το μόνο που αναστέλλει η ΥΑΣ και για όσο αυτή διαρκεί είναι προθεσμίες του ουσιαστικού δικαίου (σε μια προσπάθεια του νομοθέτη να ισορροπήσει ανάμεσα στην ανάγκη να μην ανασταλεί η προθεσμία κατάθεσης προτάσεων και στους περιορισμούς από το Κοινοτικό Δίκαιο).

ΑΡΑ:

- **ΥΑΣ**: Καμία επίδραση στην προθεσμία κατάθεσης προτάσεων (παρά μόνο στις προθεσμίες του ουσιαστικού δικαίου)
- **Εκούσια διαμεσολάβηση**: Απόσυρση από το πινάκιο με την υποβολή του πρακτικού στο Δικαστήριο.

4. Το **δικαστικό ένσημο** κατατίθεται το αργότερο **με την προσθήκη** (και όχι μέχρι την συζήτηση όπως ισχύει σήμερα).

5. **Παρεπόμενα δικόγραφα (άρθρο 238 ΚΠολΔ):**

Το αρχικό σχέδιο ήθελε να συντέμνονται κατά 20 ημέρες όλες οι εκεί προβλεπόμενες προθεσμίες, αλλά να αφετηριάζονται και αυτές από το πέρας της προθεσμίας προς επίδοση της κύριας αγωγής (όπως ισχύει στις προθεσμίες επί της κύριας αγωγής). Ουσιαστικά αυτό είχε ως σκοπό την θεραπεία της σημερινής κατάστασης, κατά την οποία προβλέπεται **ως εναρκτήριο γεγονός των προθεσμιών την κατάθεση της αγωγής, με αποτέλεσμα πολλές φορές να συναντούμε διαφορετική λήξη της προθεσμίας (κατά 2-3 μέρες περίπου)**.

Ωστόσο, το σχέδιο του νέου άρθρου 238 ΚΠολΔ διαμορφώθηκε όταν στο νέο άρθρο 215 η προθεσμία επίδοσης της αγωγής γινόταν από 30 ημερών (που ισχύει σήμερα) σε 20 ημερών. Κατά την επεξεργασία στη Βουλή, η κυβέρνηση πείστηκε η προθεσμία των 20 ημερών να παραμείνει 30 ημερών. Δεν φρόντισε όμως να προσαρμόσει τις προθεσμίες του άρθρου 238 ΚΠολΔ. **Έτσι, με τη σημερινή διατύπωση η προθεσμία κατάθεσης προτάσεων επί ανταγωγής, παρέμβασης κλπ. είναι κατά 10 ημέρες μεγαλύτερη εκείνης που ισχύει στην κύρια αγωγή.** Επιβάλλεται προφανώς η διόρθωση της προφανούς παραδρομής.

6. **<u>Η «Διάταξη» του άρθρου 237 παρ. 3-4</u>**:

(α) Πρόκειται για την βασικότερη καινοτομία του νέου νόμου, καθώς με την νέα ρύθμιση εισάγεται ένα <u>νέο εργαλείο</u> κατά την απονομή της πολιτικής δικαιοσύνης, που μέλλει να αποδειχθεί η χρησιμότητα και η αποτελεσματικότητά του.

(β) Συγκεκριμένα, μετά το κλείσιμο και της **προσθήκης και εντός 10 ημερών από τότε** η υπόθεση **χρεώνεται** σε δικαστή ή εισηγητή (επί Πολυμελούς). Μετά την χρέωση και εντός των επόμενων **30 ημερών ο Δικαστής** (ή ο Εισηγητής επί Πολυμελούς) έχει την αρμοδιότητα να εκδώσει την **«Διάταξη»**.

(γ) Με την Διάταξη

- που θα έχει συνοπτική αιτιολογία
- θα μπορεί να διατάσσεται
  - **i.** η **απόρριψη** της αγωγής αν αυτή είναι **απαράδεκτη** (δεν συμπεριλήφθηκε η περίπτωση της απόρριψης ως νόμω αβάσιμης)

  - **ii.** **η εξέταση μαρτύρων/διαδίκων και η διενέργεια αυτοψίας/πραγματογνωμοσύνης**,

  - **iii.** καθώς και η **ένωση** ή **συνεκδίκαση** περισσοτέρων δικών, ο **χωρισμός**, η **αναβολή ή αναστολή της δίκης** κατά τα άρθρα 246-250 ΚΠολΔ. Στην περίπτωση αυτή, στη νέα συζήτηση τα μέρη θα καταθέτουν προτάσεις, αλλά όχι νέους ισχυρισμούς εκτός αν πρόκειται για ισχυρισμούς οψιγενείς ή «παραχρήμα» αποδεικνυόμενους (με έγγραφα ή δικαστική ομολογία).

  - **iv.** Με την διάταξη αυτή, θα μπορεί πέραν της συμπλήρωσης τυπικών ελλείψεων να **ζητείται και η συμπλήρωση της πραγματικής αοριστίας με προσθήκη μέχρι την συζήτηση**. Η συμπλήρωση θα μπορεί να γίνει μέχρι 10 μέρες προ της συζήτησης, η δε αντίκρουση εντός 5 εργασίμων ημερών από την συζήτηση της αγωγής.

- Η Διάταξη που θα απορρίπτει την αγωγή **δεν θα είναι δεκτική προσβολής με ένδικα μέσα**. Αν ο διάδικος θέλει να δικάσει – χωρίς να συμμορφωθεί με την Διάταξη – θα μπορεί να επιμείνει στην συζήτηση με αίτημα που μπορεί να υποβληθεί εντός 5 ημερών από την έκδοση της διάταξης. Το αίτημα για έκδοση απόφασης συνοδεύεται από παράβολο 200,00€, το οποίο θα επιστρέφεται αν το Δικαστήριο τελικά αποκλίνει από το περιεχόμενο της Διάταξης. Το «penalty» που

προβλεπόταν στο Ν/Σ για καταδίκη σε διπλάσια δικαστικά έξοδα απαλείφθηκε στο τελικό κείμενο του νόμου.

- Διευκρινίζεται ότι ο Δικαστής που θα εκδίδει την Διάταξη θα είναι **ο ίδιος** που θα δικάσει την υπόθεση

- **<u>ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ – ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ</u>**:

  i. Ενώ η πρόβλεψη μιας διαδικασίας «προκαταρκτικής εξέτασης» της υπόθεσης απαντάται ήδη σε άλλες δικονομίες (των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων και του ΣτΕ ή και στο άρθρο 571 ΚΠολΔ στον Άρειο Πάγο)

  - **Δεν** είναι **πρακτικό και εφαρμόσιμο η αναβολή με τα άρθρα 249-250 ΚΠολΔ να αποφασίζεται με «Διάταξη».** Η άλλη διαδικασία χάριν της οποίας χορηγείται η αναβολή/αναστολή συνήθως απαιτεί σημαντικό χρόνο, για να ολοκληρωθεί. Δημιουργεί πρακτικά προβλήματα να παραμένει η ίδια υπόθεση χρεωμένη στον ίδιο δικαστή, που στο μεταξύ μπορεί να πρέπει να αλλάξει δικαστήριο ή να μετακινηθεί από το αστικό στο ποινικό τμήμα του Πρωτοδικείου Αθηνών.

  - Στην περίπτωση της αναστολής κατ' άρθρο 249-250 προβλέπεται η κατάθεση προτάσεων μετά την έκδοση της έτερης απόφασης (χάριν της οποίας χορηγείται η αναστολή). Το νέο άρθρο 237 παρ. 3 τελευταίο εδάφιο προβλέπει εμμέσως επαναληπτική συζήτηση, αλλά δεν προβλέπεται με ποιον τρόπο αυτή θα ορίζεται. Η μάλλον ορθότερη λύση είναι με την κατάθεση κλήσης, ως προς την οποία όμως δεν θα εφαρμόζεται η προθεσμία των 90 ημερών της παρ. 1 του άρθρου 237 ΚΠολΔ.

  ii. **Όσα αποτελούν περιεχόμενο της Διάταξης μπορούν να αποτελέσουν περιεχόμενο της δικαστικής απόφασης;** Κατά το τελικό κείμενο του νόμου φαίνεται ότι ο νόμος δεν επιθυμεί κάτι τέτοιο. Μάλιστα, προβλέπεται στην **<u>παρ. 8 του άρθρου 237 ΚΠολΔ</u>** ότι σε εξαιρετικές

περιπτώσεις (ήτοι σε περίπτωση που δεν είχε εκδοθεί Διάταξη ή είχε αναβληθεί η συζήτηση κατά τα άρθρα 249-250 ΚΠολΔ) μπορεί **να εκδοθεί (από το Δικαστήριο πια μετά την συζήτηση) Διάταξη με περιεχόμενο (α) την εξέταση μαρτύρων ή των διαδίκων, σε ημερομηνία που δεν απέχει πάνω από δύο (2) μήνες από τη συζήτηση, ή (β) αυτοψία ή (γ) πραγματογνωμοσύνη.**

7. **<u>Η συζήτηση παύει να είναι πάντα «τυπική»</u>**. Το αν η συζήτηση στην τακτική διαδικασία είναι τυπική ή όχι, εξαρτάται από την έκδοση ή μη Διάταξης κατά την παρ. 3 του άρθρου 237. Έτσι, διακρίνουμε:

   (α) Τυπική είναι η συζήτηση, **αν δεν εκδοθεί Διάταξη**. Στην περίπτωση αυτή, ρητά προβλέπεται η δυνατότητα η συζήτηση, **να μην γίνει στο ακροατήριο, αλλά σε γραφείο του Δικαστή ή του Προέδρου του Πολυμελούς**

   (**β) Αν εκδοθεί Διάταξη, η συζήτηση** κατά την διατύπωση του νόμου **δεν είναι τυπική**.

   ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

   (α) Κατ' αρχάς ο νόμος δεν διακρίνει και ορίζει ότι μόνο σε περίπτωση που δεν εκδοθεί Διάταξη η συζήτηση είναι τυπική και (συνεπώς) δεν απαιτείται η παρουσία των πληρεξουσίων δικηγόρων των διαδίκων στο ακροατήριο. Ωστόσο, εκτιμάται ότι μόνον σε περίπτωση που με την Διάταξη διατάσσεται η εξέταση μαρτύρων ή κατάθεση των διαδίκων η συζήτηση δεν είναι τυπική και δεν είναι αναγκαία η παράσταση των διαδίκων. Σε περίπτωση που εκδοθεί Διάταξη με περιεχόμενο άλλο από αυτό της εξέτασης διαδίκων ή μαρτύρων, δεν φαίνεται λογικό να απαιτείται η αυτοπρόσωπη παρουσία των δικηγόρων των διαδίκων στο ακροατήριο. Ωστόσο, αν δεν αλλάξει κάτι στο γράμμα της ρύθμισης, δεν είναι ασφαλές – ιδίως κατά την πρώτη εφαρμογή του νόμου – να μην παρίσταται κανείς αυτοπροσώπως σε υποθέσεις που έχει εκδοθεί Διάταξη της παρ. 3 ΚΠολΔ 237, ανεξάρτητα από το περιεχόμενο της Διάταξης. Η πραγματική εφαρμογή των νέων διατάξεων θα καταδείξει την ερμηνεία που θα επικρατήσει στη Νομολογία.

(β) Αξίζει να σημειωθεί ότι αρχική βούληση του νομοθέτη ήταν η καθιέρωση Διάταξης σε όλες τις υποθέσεις (όχι μόνο στην τακτική). Έτσι, όπως είχε τεθεί στο η νέα ρύθμιση κατέληγε σε καθιέρωση μιας οριζόντιας σε όλες τις υποθέσεις υποχρέωσης – δικονομικού βάρους προκατάθεσης προτάσεων (έστω μερικών) προ 20ημέρου. Το αρχικό όμως άρθρο 227 αποσύρθηκε κατά το στάδιο της επεξεργασία του Νομοσχεδίου στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή.

8. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΝΕΑ ΤΑΚΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Με βάση όσα προβλέπονται στις οικείες διατάξεις συντάξαμε έναν πίνακα χρονολογικής εξέλιξης της δίκης, προκειμένου να γίνει αντιληπτό πόσο «σφιχτά» είναι τα χρονικά περιθώρια των επιμέρους διαδικαστικών ενεργειών και σταδίων στην τακτική διαδικασία:

Ενδεικτική ημερομηνία διαδικαστικής πράξης/σταδίου[1]	**Είδος διαδικαστικής πράξης/σταδίου**
1/1/2026	Κατάθεση αγωγής
31/1/2026	Λήξη προθεσμίας επίδοσης αγωγής
1/5/2026	Λήξη προθεσμίας κατάθεσης προτάσεων
16/5/2026	Λήξη προθεσμίας κατάθεσης προσθήκης-αντίκρουσης
17-26/5/2026	Διάστημα μέσα στο οποίο πρέπει να έχει οριστεί ο Δικαστής (επί Μονομελούς) ή η Σύνθεση και ο Εισηγητής (επί Πολυμελούς)
27/5/2026[2] – 27/6/2026	Διάστημα εντός του οποίου πρέπει να έχει εκδοθεί η «Διάταξη»

[1] Οι ημερομηνίες είναι εντελώς ενδεικτικές και δεν λαμβάνουν υπ' όψιν τις τυχόν αργίες ή άλλες εξαιρετέες ημέρες.

[2] Αν οριστεί δικαστής/Εισηγητής πριν από την λήξη του 10ημέρου, τότε η 30ήμερη προθεσμία αρχίζει από την επόμενη ημέρα του ορισμού και όχι από την λήξη της 10ήμερης προθεσμίας.

5/7/2026	Προθεσμία μέχρι την οποία μπορεί να γίνει συμπλήρωση της ποσοτικής αοριστίας σε συμμόρφωση με υποδείξεις της «Διάταξης»
15/7/2026[3]	Η δικάσιμος
20/7/2026	Η προθεσμία συμπληρωματικής προσθήκης σε περίπτωση που υπήρξε συμπλήρωση της ποσοτικής αοριστίας εκ μέρους του ενάγοντος σε συμμόρφωση με υποδείξεις της «Διάταξης»
15/3/2027	Προθεσμία έκδοσης της απόφασης

Πέρα από άλλες τυχόν παρατηρήσεις που θα μπορούσε να κάνει κανείς είναι σαφές ότι ο χρόνος που μεσολαβεί από την έκδοση της Διάταξης μέχρι τις τυχόν επόμενες κινήσεις που μπορεί να χρειαστεί να κάνει ο διάδικος (και δη ο ενάγων) είναι ελάχιστος. Γενικώς, για να λειτουργήσει το σύστημα, είναι απολύτως αναγκαία η τήρηση των προθεσμιών εκ μέρους των δικαστηρίων και των δικαστών, αλλιώς είναι πρακτικώς αδύνατο να λειτουργήσουν οι νέες ρυθμίσεις.

Πρέπει να επισημάνουμε ότι βάσει του χρονοδιαγράμματος που τάσσει ο νόμος **δεν αποκλείεται να μην μπορούν να τηρηθούν οι προθεσμίες που ο ίδιος ο νόμος τάσσει**. Αν (α) ο ορισμός του δικαστή γίνει στην λήξη της προθεσμίας των 10 ημερών, (β) εκδοθεί Διάταξη την 30η ημέρα της προβλεπόμενης προθεσμίας και (γ) η δικάσιμος έχει οριστεί την 1η μέρα του 6ου μήνα μετά την κατάθεση της αγωγής, τότε η Διάταξη θα εκδοθεί 5 ημέρες προ της δικασίμου. Επομένως, αν η Διάταξη διατάσσει συμπλήρωση ποσοτικής αοριστίας, ο ενάγων δεν θα μπορεί να την συμπληρώσει, καθώς θα έχει παρέλθει η 10ήμερη προθεσμία που προβλέπει η παρ. 3 άρθρου 237 ΚΠολΔ. Επιβάλλεται να υπάρξει τροποποίηση που άρθρου 215 παρ. 1 ΚΠολΔ και να προβλέπει ότι η δικάσιμος πρέπει να ορίζεται σε χρονικό σημείο μετά την συμπλήρωση του 7ου και πριν από την συμπλήρωση του 8ου μήνα από την κατάθεση της αγωγής.

[3] Τίθεται δικάσιμος στο μέσον του διαστήματος (μεταξύ 6ου και 7ου μηνός από την κατάθεση της αγωγής). Δεν ορίζεται τι γίνεται αν η δικάσιμος «πέφτει» μέσα στις δικαστικές διακοπές. Προφανώς, αφού δεν έχει καταργηθεί η διάταξη περί δικαστικών διακοπών, δεν μπορεί να οριστεί δικάσιμος από 1/7 μέχρι 15/9. Ωστόσο, για τις «εκπαιδευτικές» ανάγκες του παρόντος σημειώματος δεν κάναμε πιο «ρεαλιστικό» το σενάριο που εκθέτουμε.

Γ. ΜΙΚΡΟΔΙΑΦΟΡΕΣ

Επιγραμματικά οι αλλαγές που επέρχονται είναι οι εξής:

1. Το **όριο υπαγωγής μιας διαφοράς** (που αλλιώς θα ανήκε στην τακτική διαδικασία) ανεβαίνει από 5.000,00€ σε **8.000,00€.**

2. Διατηρείται η προθεσμία επίδοσης των 10 ημερών, αλλά (όπως γίνεται και στη νέα παρ. 2 του άρθρου 215 ΚΠολΔ) **δεν προβλέπεται διαφορετική προθεσμία επίδοσης σε περίπτωση που έχουμε εναγόμενο στην αλλοδαπή**.

   (**σχόλιο**: Είναι πρακτικώς πάρα πολύ δύσκολο να προλάβει κανείς να μεταφράσει και να τηρήσει την προθεσμία επίδοσης της αγωγής)

3. **Καταργείται η υποχρέωση παράστασης των πληρεξουσίων δικηγόρων (ΚΠολΔ 469 παρ. 1 εδ. α΄: «***Κατά την ορισμένη δικάσιμο η υπόθεση συζητείται ακόμα και αν δεν παρίσταται κανείς διάδικος***»**). Συνεπώς, μόνη η μη παράσταση δεν έχει επιπτώσεις.

4. **Οι συνέπειες που συνάπτονταν με τη μη παράσταση (μέχρι τώρα) μεταφέρονται στο στάδιο των υπομνημάτων:** Σε περίπτωση που οι διάδικοι δεν καταθέσουν υπομνήματα (είτε όλοι είτε κάποιοι από αυτούς), έχουμε αναλογική εφαρμογή των διατάξεων περί ματαίωσης της συζήτησης (ΚΠολΔ 260) και κάποιων της ερημοδικίας (271 παρ. 3 και 272 παρ. 1, 2). Η εφαρμογή των συνεπειών της εκκρεμοδικίας προβλεπόταν και στο σημερινό καθεστώς, αλλά ανάλογα του τι θα γινόταν στην συζήτηση, όχι ανάλογα ποιος κατέθετε υπόμνημα. Αν λοιπόν δεν κατατεθούν τα υπομνήματα, το Δικαστήριο εκδίδει απόφαση σε προθεσμία **2 μηνών από την λήξη της προθεσμίας κατάθεσης υπομνημάτων**.

5. **Πρόβλεψη δικαιώματος αντίκρουσης, αν κάποιος διάδικος κατά την συζήτηση προβάλει οψιγενείς ισχυρισμούς κατά την συζήτηση (ΚΠολΔ 469 παρ. 1 εδ. β΄)**: ήδη και σήμερα προβλέπεται ότι κατά την συζήτηση κάθε διάδικος μπορεί να προβάλει νέους ισχυρισμούς εφ' όσον είναι οψιγενείς ή παραχρήματα

αποδεικνυόμενοι. Δεν προβλεπόταν όμως δικαίωμα αντίκρουσης στην περίπτωση αυτή. Τώρα αυτό προβλέπεται και μπορεί να ασκηθεί εντός *τριών (3) ημερών από τη συζήτηση»*. Πρόκειται για την μόνη περίπτωση προσθήκης-αντίκρουσης εντός 3 αντί εντός 5 ημερών που αποτελεί τον γενικό κανόνα.

6. **Πρόβλεψη δικαιώματος αναιτιολόγητης ανακοπής ερημοδικίας (ΚΠολΔ 469 παρ. 3)**: Επιτρέπεται κατά παρέκκλιση **ανακοπή ερημοδικίας** κατά παρέκκλιση από το 501 ΚΠολΔ και για οιοδήποτε λόγο (δηλαδή «αναιτιολόγητη») μόνο μία φορά.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Στις νέες μικροδιαφορές (δικόγραφα που θα κατατεθούν μετά την 1.1.2026)

(α) Δεν απαιτείται να πηγαίνουμε στο δικαστήριο κατά την συζήτηση της αγωγής.

(β) Δεν αλλάζει κάτι ουσιωδώς στον τρόπο που καταθέτουμε την αγωγή και τις προτάσεις («υπομνήματα») με εξαίρεση ότι δεν ισχύει πια διαφορετική προθεσμία επίδοσης της αγωγής αν έχουμε εναγόμενο άγνωστης διαμονής/κάτοικο αλλοδαπής.

(γ) Αν κάποιος διάδικος δεν καταθέσει προτάσεις, τότε οι τυχόν συνέπειες της ερημοδικίας «ενεργοποιούνται» συντομότερα, καθώς επιβάλλεται η έκδοση απόφασης (που θα διαπιστώνει την ματαίωση ή θα δέχεται/απορρίπτει την αγωγή) βάσει των κανόνων της ερημοδικίας/ματαίωσης εντός διμήνου από την λήξη προθεσμίας κατάθεσης υπομνήματος/προσθήκης.

(δ) Αν κάποιος διάδικος στο ακροατήριο προβάλει νέους ισχυρισμούς, προβλέπεται δικαίωμα αντίκρουσης εντός 3 ημερών από την συζήτηση.

(ε) Προβλέπεται η αναιτιολόγητη ανακοπή ερημοδικίας ως μέσο άμβλυνσης των ανεπιεικών αποτελεσμάτων των «σφιχτών» κανόνων των μικροδιαφορών.

Δ. ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ

1. **<u>Αλλαγή του τρόπου άσκησης των ενδίκων μέσων (ΚΠολΔ 495 παρ. 1):</u>**

Η άσκηση έφεσης, ανακοπής ερημοδικίας, αναψηλάφησης και αναίρεση θα γίνεται πια **με κατάθεση <u>στο δικαστήριο του ενδίκου μέσου με ταυτόχρονο προσδιορισμό δικασίμου</u>** (**με εξαίρεση την αναίρεση,** στην οποία διατηρείται ο ετεροχρονισμένος

προσδιορισμός). **Δικάσιμο παίρνουμε εντός 5 μηνών από την κατάθεση του ενδίκου μέσου** (ισχύει για όλα τα ένδικα μέσα πλην αναίρεσης).

2. **<u>Αλλαγή της προθεσμίας κλητεύσεως (ΚΠολΔ 495 παρ. 2Α):</u>**

   a. Για τα ένδικα μέσα (πλην αναίρεσης) η προθεσμία κλητεύσεως δεν προσδιορίζεται με βάση το χρόνο συζήτησης του ενδίκου μέσου, αλλά πλέον είναι **30 μέρες από την κατάθεση και πάντως 30 μέρες προ της συζήτησης**. Αν έχουμε διάδικο που καλείται ή κάποιον από τους ομοδίκους κάτοικο αλλοδαπής, η προθεσμία γίνεται 60 μέρες από την κατάθεση και πάντως 90 μέρες προ της συζήτησης.

   b. Για την αναίρεση η προθεσμία κλητεύσεως είναι 60 μέρες προ της συζήτησης και αν έχουμε διάδικο που καλείται κάτοικο αλλοδαπής, η προθεσμία γίνεται 90 μέρες από την συζήτηση.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Παραμένει ο κανόνας ότι το ένδικο μέσο ασκείται δια καταθέσεως, απλώς αλλάζει (α) το Δικαστήριο στο οποίο κατατίθεται το ένδικο μέσο και (β) ο ετεροχρονισμένος και αποσπαστός τρόπος προσδιορισμού που προβλέπεται σήμερα. Η προθεσμία των 30 ημερών (κατά κανόνα) αφορά την κλήτευση και δεν αφορά το παραδεκτό της άσκησης του ενδίκου μέσου. Για αυτό και τυχόν καθυστερημένη επίδοση του ενδίκου μέσου έχει ως συνέπεια (α) το απαράδεκτο της συζήτησης και (β) πιθανές δυσλειτουργίες όσον αφορά στην άσκηση προσθέτων λόγων και αντέφεσης (βλ. παρακάτω).

3. **<u>Αλλάζει το μοντέλο άσκησης αντέφεσης, αλλά και των πρόσθετων λόγων των ενδίκων μέσων της έφεσης, της ανακοπής ερημοδικίας και της αναψηλάφησης</u>**:

Αλλάζει η «λογική» που ίσχυε μέχρι τώρα. Αντί οι σχετικές προθεσμίες να υπολογίζονται με βάση την δικάσιμο (κάποιες μέρες πριν από αυτή), όπως είναι σήμερα, **μετά το Ν. 5221/2025 οι προθεσμίες αντέφεσης και πρόσθετων λόγων υπολογίζονται με αναφορά τη λήξη της προθεσμίας επίδοσης του ενδίκου μέσου. Η προθεσμία αυτή είναι 40 ημερών** από την λήξη της προθεσμίας επίδοσης του ενδίκου μέσου.

Ωστόσο, δεν αλλάζει κάτι αναφορικά με τον τρόπο άσκησης των πρόσθετων λόγων αναίρεσης.

4. **<u>Αλλαγή ορίου αρμοδιότητας Μονομελούς Εφετείου σε σχέση με το Πολυμελές Πρωτοδικείο</u>**:

Με τον πρόσφατο Ν. 5134/2024 (μετά το Νέο Δικαστικό Χάρτη) έχουμε πια πρωτόδικες αποφάσεις του Μονομελούς Πρωτοδικείου που εφεσιβάλλονται ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου και άλλες που εφεσιβάλλονται ενώπιον του Μονομελούς Εφετείου. **Το σημερινό όριο προβλέπεται στις 30.000,00€. Με τον Ν. 5221/2025 αυτό γίνεται σε 60.000,00€.** Επίσης, το όριο των 800,00€ στις μισθωτικές διαφορές πάει στο ποσό των 1.000,00€.

5. **<u>Παραμένει η δυνατότητα αναβολής στον β΄ βαθμό δικαιοδοσίας:</u>**

Αναβολή στο δεύτερο βαθμό θα είναι δυνατή (παρά την αρχική πρόθεση του νομοθέτη), μόνο μία φορά για σπουδαίο λόγο όπως σήμερα. Αυξάνονται όμως τα παράβολα αναβολής στον α΄ βαθμό από 20,00€ σε 40,00€ για το Μονομελές και από 30,00€ σε 60,00€ για το Πολυμελές και στο Εφετείο το παράβολο γίνεται 100,00€.

6. **<u>Προθεσμία επαναφοράς συζήτησης μετά την ματαίωση στις δίκες των ενδίκων μέσων:</u>**

Μετά το Ν. 4842/2021 που εισήχθη με το άρθρο 260 παρ. 2 ΚΠολΔ η καθολική ρύθμιση περί κατάργησης της δίκης αν εντός 90 ημερών δεν ζητηθεί ο προσδιορισμός νέας συζήτησης, είχε επικρατήσει η ερμηνεία ότι η ρύθμιση αυτή αφορούσε κατά βάση τον α΄ βαθμό. Εσχάτως όμως είχαν εκδοθεί αποφάσεις σε δίκες ενδίκων μέσων που έκριναν ότι η σχετική ρύθμιση εφαρμόζεται και στη δίκη του ενδίκου μέσου.

Κατά την **νέα παρ. 6 του άρθρου 495 ΚΠολΔ**, το ζήτημα λύνεται με διαφοροποιημένη εφαρμογή του περιεχομένου της ρύθμισης του άρθρου 260 παρ. 4 ΚΠολΔ: *«Αν παρέλθει ένα (1) έτος από τη ματαίωση, χωρίς να ζητηθεί ο προσδιορισμός νέας συζήτησης, η υπόθεση διαγράφεται από το πινάκιο από τον γραμματέα με εντολή του*

Προέδρου του Δικαστηρίου ή του νόμιμου αναπληρωτή του και η δίκη καταργείται». Διευκρινίζεται ότι η κατάργηση θα αφορά την δίκη του ενδίκου μέσου.

Διευκρινίζουμε: Στον α΄ βαθμό εφαρμόζεται το άρθρο 260 παρ. 2 ΚΠολΔ (επαναφορά εντός 90 ημερών), στα ένδικα μέσα (και δη σε όλα τα ένδικα μέσα) εφαρμόζεται το άρθρο 495 παρ. 6 ΚΠολΔ (επαναφορά εντός ενός έτους).

7. <u>Νέοι ισχυρισμοί στην κατ' έφεση δίκη (ΚΠολΔ 527):</u>

Προβολή νέων ισχυρισμών στην κατ' έφεση δίκη: Καταργούνται ως περιπτώσεις εκείνες που προβλέπονται στις περ. 3 και 5: Δηλαδή, δεν θα μπορούμε να προβάλουμε ως νέο ισχυρισμό (α) **ισχυρισμό που λαμβάνεται υπ' όψιν αυτεπαγγέλτως και σε κάθε στάση της δίκης** και (β) ισχυρισμό **που προέκυψε για πρώτη φορά μεταγενέστερα.**

Υποστηρίζεται ότι επέρχεται **σημαντικός περιορισμός** των λόγων που μπορούν να προταθούν στον 2ο βαθμό κατά τρόπο που επιφέρει σημαντικές δυσχέρειες στην πληρέστερη εξέταση της υπόθεσης στα δικαστήρια της ουσίας (βασικά αναφορικά με την ανωτέρω υπό β΄ περίπτωση). Κατ' άλλη γνώμη, η κατάργηση της περ. 5 οφείλεται στην επαναφορά του άρθρου 269, η εφαρμογή του οποίου αναπληρώνει την κατάργηση της περ. 5. Σε κάθε περίπτωση, η τροποποίηση αυτή μάλλον κρίνεται άστοχη, καθώς γεννά περιττούς προβληματισμούς.

Σημειώνεται ότι η περίπτωση ισχυρισμών που λαμβάνονται υπ' όψιν αυτεπαγγέλτως προβλεπόταν ως δυνατός νέος ισχυρισμός μετά την εισαγωγή του Ν. 4335/2015 (που είχε καταργήσει το άρθρο 269), αλλά η περίπτωση «ισχυρισμών που προέκυψαν μεταγενέστερα» προβλέπεται ως δυνατός νέος ισχυρισμός στην κατ' έφεση δίκη ήδη από την εισαγωγή του ΚΠολΔ.

8. <u>Σύντμηση καταχρηστικής προθεσμίας άσκησης έφεσης και αναίρεσης:</u>

Η καταχρηστική προθεσμία έφεσης και αναίρεσης γίνεται <u>ενός (1) έτους</u> από την δημοσίευση της απόφασης γίνεται 1 έτους αντί των 2 ετών που προβλέπεται σήμερα. Κατά ρητή μεταβατική διάταξη η ρύθμιση αυτή αφορά τις αποφάσεις που θα

εκδοθούν μετά την 1.1.2026. Η μεταβατική διάταξη έχει λάθος στην διατύπωση. Αναφέρεται μόνον στην καταχρηστική προθεσμία της αναίρεσης, αλλά είναι βέβαιο ότι η μεταβατική διάταξη αφορά και το ένδικο μέσο της έφεσης. Εκτιμάται ότι μέχρι την θέση σε ισχύ των νέων διατάξεων, θα υπάρξει σχετική διόρθωση.

9. <u>Επαναφορά της Εισήγησης στην αναιρετική δίκη:</u>

Στην **αναιρετική δίκη <u>επαναφέρεται η εισήγηση</u>**. Με τον προσδιορισμό της αναίρεσης θα ορίζεται εισηγητής, η δε εισήγηση κινείται στα παλιά πρότυπα, **αλλά θα είναι συνοπτική**.

Πάντως, διατηρείται και η σημερινή ευχέρεια (στο άρθρο 571 ΚΠολΔ) για έκδοση διάταξης απόρριψης σε περίπτωση απαραδέκτου ή προφανούς αβασίμου.

10. <u>Περιορισμοί στις σελίδες των δικογράφων της δίκης της αναίρεσης:</u>

Στο σχέδιο του νέου άρθρου 566 ΚΠολΔ προστίθεται ρύθμιση αναφορικά με τον μέγιστο **<u>αριθμό σελίδων στην αναίρεση, σε λοιπά εισαγωγικά δικόγραφα και στις προτάσεις/υπομνήματα ενώπιον του Αρείου Πάγου</u>**. Παρ' ότι για το θέμα έχει υπάρξει η απόφαση της Διοικητικής Ολομέλειας και ήδη δημοσιεύθηκε ο νέος Κανονισμός του Αρείου Πάγου, προστέθηκε και στον ΚΠολΔ σχετική ρύθμιση. Αυτή αφορά μόνο τον αριθμό σελίδων και όχι τις αγορεύσεις.

11. <u>Πληρεξουσιότητα στην αναιρετική δίκη για τα φυσικά πρόσωπα όχι μόνο με συμβολαιογραφικό έγγραφο:</u>

Στο νέο άρθρο 568 ΚΠολΔ προβλέπεται, όταν έχουμε να κάνουμε με διάδικο φυσικό πρόσωπο, η πληρεξουσιότητα μπορεί να παρέχεται όχι μόνο με συμβολαιογραφικό έγγραφο, αλλά και με «ψηφιακή εξουσιοδότηση», η οποία εκδίδεται μέσω της ενιαίας ψηφιακής πύλης της δημόσιας διοίκησης (gov.gr) και αποστέλλεται ηλεκτρονικά στο Δικαστήριο.

Ε. ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ - ΟΙ ΔΙΑΤΑΓΕΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ – ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

1. **Πώς διατάσσεται η αυτοψία και η πραγματογνωμοσύνη στις Ειδικές διαδικασίες:**

   Στο **άρθρο 591 και δη στην παρ. 4** ορίζεται ότι η αυτοψία ή η πραγματογνωμοσύνη διατάσσονται **με Διάταξη κατ' ανάλογη εφαρμογή των παρ. 5 και 8 του νέου άρθρου 237**. Προφανώς η Διάταξη αυτή δεν μπορεί να λειτουργήσει όπως ακριβώς στην Τακτική Διαδικασία, αλλά πάντως, αυτό είναι το μέσο – και όχι Δικαστική Απόφαση – με το οποίο αυτά διατάσσονται.

2. **<u>Μεταφορά αρμοδιότητας έκδοσης Διαταγής Πληρωμής στους δικηγόρους:</u>**

   Στο νέο νόμο προβλέπεται η **μεταφορά της αρμοδιότητας αυτής στους δικηγόρους** κατά τα πρότυπα του Ν. 5095/2024. Ο δικηγόρος ορίζεται από τους δικηγορικούς συλλόγους.

   Επίκειται «δευτερογενής νομοθέτηση», δηλαδή η έκδοση εκτελεστικών υπουργικών αποφάσεων που θα καθορίσουν τις λεπτομέρειες. Το πρότυπο είναι η δευτερογενής νομοθέτηση που έγινε και στην περίπτωση του Ν. 5095/2024. Είναι σαφές ότι πρέπει να καταβληθεί μεγαλύτερη προσοχή σε σχέση με τις άλλες περιπτώσεις (του Ν. 5095/2024) ώστε να εξασφαλιστεί ότι το σύστημα είναι αμερόληπτο και δεν είναι όργανο στα χέρια κανενός.

   Πάντως, κατά τα λοιπά οι ρυθμίσεις που αφορούν την διαδικασία έκδοσης και την άμυνα κατά της διαταγής πληρωμής παραμένουν οι ίδιες με επιφύλαξη όσα σημειώνονται αμέσως παρακάτω.

3. **<u>Διαταγές Πληρωμής: Αναστολή και στην περίπτωση ανακοπής του άρθρου 633 ΚΠολΔ – ουσιαστική αχρήστευση της προθεσμίας της ανακοπής του άρθρου 632 ΚΠολΔ</u>**

   Αναφορικά με τα μέσα προστασίας κατά της διαταγής πληρωμής (ΔΠ) προβλέπονται δύο (2) ειδών ανακοπές: Του άρθρου 632 ΚΠολΔ (μετά την 1η επίδοση της ΔΠ) και του άρθρου 633 ΚΠολΔ, μετά την 2η επίδοση της ΔΠ εφ' όσον δεν είχε ασκηθεί ανακοπή μετά την 1η επίδοση. Στην περίπτωση της ανακοπής του 633 ΚΠολΔ αίτηση αναστολής

σήμερα δεν προβλέπεται. Μάλιστα, αυτή η αίτηση αναστολής επί ανακοπής του άρθρου 633 ΚΠολΔ καταργήθηκε ακόμη και στο πλαίσιο δευτεροβάθμιας δίκης ήδη με τον Ν 4842/2021.

Με το νέο άρθρο 633 ΚΠολΔ εισάγεται πλέον **δυνατότητα αναστολής και επί ανακοπής του άρθρου 633 ΚΠολΔ** και μάλιστα και στον πρώτο και στο δεύτερο βαθμό, χωρίς περιορισμό.

Η δεύτερη σημαντική αλλαγή είναι η πρόβλεψη ότι ανακοπή του άρθρου 633 ΚΠολΔ μπορεί να ασκηθεί και πριν καν από την 2η επίδοση της ΔΠ.

Ουσιαστικά, το δικαίωμα ανακοπής κατά της ΔΠ μπορεί να ασκηθεί καθ' όλη την χρονική περίοδο που αρχίζει από την 1η επίδοση της ΔΠ και μέχρι και την πάροδο της 15ημερης προθεσμίας του άρθρου 633 ΚΠολΔ (15 εργάσιμες μέρες από την 2η επίδοση). Στο ίδιο αυτό διάστημα και εφ' όσον έχει ασκηθεί η αντίστοιχη ανακοπή, είναι δυνατή η άσκηση αίτησης αναστολής.

Η αλλαγή αυτή συνδέεται με το νέο άρθρο 933 ΚΠολΔ και την απαγόρευση προβολής στην ανακοπή του άρθρου 933 λόγων ανακοπής που μπορούσαν να προβληθούν με ανακοπή κατά της διαταγής πληρωμής.

4. **<u>Έκδοση διαταγής απόδοσης μισθίου και επί παρέλευσης της διάρκειας της μίσθωσης (νέο άρθρο 637 ΚΠολΔ)</u>**.

Στο νέο άρθρο 637 ΚΠολΔ προβλέπεται ότι διαταγή απόδοσης μισθίου μπορεί να εκδοθεί όχι μόνο σε περίπτωση καθυστερούμενων μισθωμάτων, αλλά και επί παρέλευσης του ορισμένου χρόνου της διάρκειας της μίσθωσης, αν η έναρξη ή η λήξη της μίσθωσης αποδεικνύονται εγγράφως. Στην περίπτωση αυτή προβλέπεται ως ιδιαίτερη προϋπόθεση η επίδοση από τον εκμισθωτή **εξώδικης πρόσκλησης** απόδοσης του μισθίου, **τουλάχιστον τρεις (3) μήνες πριν** από την παρέλευση του συμβατικού χρόνου ή επί μισθώσεως που έχει καταστεί αορίστου χρόνου μετά την λήξη της τουλάχιστον τρεις μήνες πριν από την επίδοση της διαταγής πληρωμής. Κατά την γνώμη που κρίνεται ορθότερη το τρίμηνο πρέπει να έχει συμπληρωθεί πριν από την κατάθεση της αίτησης για την έκδοση της διαταγής απόδοσης. **Στην περίπτωση**

της διαταγής απόδοσης χρήσης μισθίου λόγω λήξης της διάρκειας της η μίσθωσης, η διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης μπορεί να αρχίσει μετά την παρέλευση δύο (2) μηνών από την επίδοση της διαταγής στον μισθωτή. Και αυτές οι διαταγές εκδίδονται πλέον από δικηγόρο.

5. **<u>Ασφαλιστικά μέτρα:</u>**

Επιγραμματικά σημειώνουμε τις κύριες αλλαγές:

i. **Η υποβολή της αίτησης ασφαλιστικών κατά την συζήτηση της κύριας υπόθεσης γίνεται πλέον «και προφορικά» (νέα παρ. 5 άρθρου 686 ΚΠολΔ)**. Στην σημερινή μορφή του η παρ. 5 όριζε ότι η υποβολή του αιτήματος κατά την συζήτηση της κύριας υπόθεσης μπορεί να γίνει «και με τις προτάσεις». Τούτο προβλεπόταν σε όλες τις μορφές του άρθρου 686 παρ. 5 από την εισαγωγή του ΚΠολΔ και μετά (με εξαίρεση τις υποθέσεις Ειρηνοδικείου). Στο βαθμό που η νέα διατύπωση μπορεί να οδηγήσει στο να γίνει δεκτό ότι τέτοιο αίτημα δεν μπορεί να υποβληθεί με τις προτάσεις, η νέα ρύθμιση φαίνεται να μην λαμβάνει υπ' όψιν τον τρόπο λειτουργίας της νέας τακτικής διαδικασίας, στην οποία η συζήτηση είναι κατά βάση τυπική. Η δε υποβολή αίτησης ασφαλιστικών και προφορικά αδιακρίτως και χωρίς τούτο να έχει περιληφθεί ως αίτημα στις προτάσεις, ενέχει σοβαρό κίνδυνο αιφνιδιασμού ιδίως σε υποθέσεις τακτικής διαδικασίας, στις οποίες η συζήτηση είναι κατά βάση τυπική.

ii. **Στο νέο άρθρο ΚΠολΔ 722 παρ. 1** εισάγεται αναλυτική ρύθμιση αναφορικά με τον τρόπο εκπλειστηρίασης κινητών ή ακινήτων χωρίς κατάσχεση σε περίπτωση που είχε προηγηθεί συντηρητική κατάσχεσή τους και ακολούθησε ο εξοπλισμός του δανειστή με εκτελεστό τίτλο.

iii. **Καταργείται** το (επί 3 χρόνια ισχύον) **άρθρο 732Α ΚΠολΔ**, περί της προθεσμίας άσκησης αγωγής για την κύρια υπόθεση σε περίπτωση προσωρινής ρύθμισης κατάστασης (βλ. το άρθρο 127 Ν. 5221/2025). Πλέον μετά την έκδοση απόφασης ασφαλιστικών μέτρων περί προσωρινής ρύθμισης κατάστασης (ΚΠολΔ 731 επ.) **δεν θα είναι εκ του νόμου υποχρεωτικό να ασκηθεί κύρια αγωγή εντός**

προθεσμίας. Η διάταξη ως έχει πριν από την νέα τροποποίησή της είχε προστεθεί με τον Ν. 4842/2021.

Ε. ΕΚΟΥΣΙΑ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ

1. **<u>Δημοσίευση διαθηκών από τους Συμβολαιογράφους:</u>**

   Κατά το νέο ΚΠολΔ αρμόδιος για την δημοσίευση των διαθηκών είναι ο **Συμβολαιογράφος** (ΚΠολΔ 808) με σύστημα που διαχειρίζονται οι Συμβολαιογραφικοί Σύλλογοι. Εμμέσως προκύπτει ότι **ακόμη και οι ιδιόγραφες διαθήκες** πρέπει να φυλάσσονται (ακόμη και μετά το θάνατο του προσώπου) και να δημοσιεύονται από αυτόν.

2. **<u>Κήρυξη ιδιόγραφης διαθήκης ως κυρίας: Κι αυτή από τους συμβολαιογράφους με παράσταση δικηγόρου:</u>**

   Ακόμη και για την **κήρυξη της διαθήκης ως κυρίας αρμόδιος είναι ο Συμβολαιογράφος και δη αυτός που την δημοσίευσε (βλ. νέο ΚΠολΔ 808[Α])**. Για να γίνει αυτό, ο αιτών παρίσταται μετά πληρεξουσίου δικηγόρου και με δύο (2) μάρτυρες. Επίσης, ορίζεται ότι «*όταν με ιδιόγραφη διαθήκη ορίζεται αποκλειστικός κληρονόμος πρόσωπο που δεν είναι σύζυγος του διαθέτη ή πρόσωπο, με το οποίο ο διαθέτης έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης ή δεν έχει με τον διαθέτη συγγενική σχέση τουλάχιστον τέταρτου βαθμού, ο αιτών υποχρεούται να προσκομίζει γραφολογική πραγματογνωμοσύνη*».

3. **<u>Προθεσμία κατάθεσης προτάσεων-προσθήκης στην εκουσία:</u>**

   Μετά το Ν. 4335/2015 λόγω παραδρομής του νομοθέτη είχε μείνει χωρίς νομοθετική ρύθμιση ο χρόνος κατάθεσης προτάσεων και προσθήκης-αντίκρουσης στην εκουσία δικαιοδοσία. Το άρθρο 269 ΚΠολΔ που όριζε την προθεσμία και στο οποίο παρέπεμπε το άρθρο 741 είχε καταργηθεί, χωρίς να έχει αντικατασταθεί το νομικό θεμέλιο.

Στο νέο άρθρο 741 ΚΠολΔ ορίζεται ότι πέραν των άρθρων 1-590 εφαρμόζονται και «οι περ. γ) έως στ) της παρ. 1 του άρθρου 591». Άρα, γίνεται πλέον ρητή παραπομπή στις διατάξεις περί ειδικών διαδικασιών ως προς το χρόνο κατάθεσης προτάσεων και προσθήκης. Έτσι, και στην εκουσία έχουμε εφαρμογή του γενικού κανόνα «προτάσεις στην έδρα, προσθήκη στο 5ήμερο».

4. <u>Διαταγή (αντί απόφασης) και ανακοπή κατ' αυτής:</u>

Στο σχέδιο της νέας παρ. 5 του άρθρου 740 ΚΠολΔ: Έχουμε **ρητή πρόβλεψη** του **ενδίκου βοηθήματος της ανακοπής** κατά Διαταγής που εκδίδεται από τον Δικαστή του Μονομελούς Πρωτοδικείου ως αυτοτελούς δικαιοδοτικού οργάνου. Αυτή η Διαταγή δεν είναι ακριβώς νέα.

i. Ήδη από το 2013 με τις τότε αλλαγές του ΚΠολΔ είχαν εισαχθεί περιπτώσεις, κατά τις οποίες δεν προβλεπόταν έκδοση απόφασης από το Δικαστήριο, αλλά Διαταγής από Δικαστή ως αυτοτελές δικαιοδοτικό όργανο.

ii. Στα τέλη του 2024 με τον Ν. 5134/2024 επιχειρήθηκε ορολογική διάκριση, ώστε όταν πια αναφέρεται «Δικαστής του Μονομελούς Πρωτοδικείου», να νοείται ο δικαστής ως αυτοτελές δικαιοδοτικό όργανο, ο οποίος δεν εκδίδει απόφαση, αλλά διαταγή.

iii. **Επιπρόσθετα**, με το σχέδιο **διευρύνονται κατά 3 οι περιπτώσεις** που **έχουμε την έκδοση Διαταγής** και προβλέπεται και το ένδικο μέσο της ανακοπής κατά των διαταγών αυτών ενώπιον του Δικαστηρίου. Συγκεκριμένα:

a. Διορισμός και αντικατάσταση **πραγματογνώμονα**, όταν τούτο απαιτείται εκ του νόμου (794 ΚΠολΔ)
b. Κατά την **αποσφράγιση πραγμάτων** διατάσσεται κάθε πρόσφορο μέτρο (άρθρο 835 παρ. 3)
c. Με αυτό **διατάσσεται η απογραφή πραγμάτων** κατά το άρθρο 838 ΚΠολΔ

5. <u>Μικρές αλλαγές ως προς το πώς αποκτάται η ιδιότητα του διαδίκου στην εκουσία:</u>

Κατά το σημερινό καθεστώς στην εκουσία δικαιοδοσία την ιδιότητα του διαδίκου αποκτούν (πέραν του αιτούντος) τα πρόσωπα που ο δικαστής που προσδιορίζει την δικάσιμο ορίζει. Δεν προκύπτει από το γράμμα της διάταξης αν, όταν ο νόμος επιβάλλει την κλήτευση διαδίκου, αρκεί τούτο για την απόκτηση της ιδιότητας του διαδίκου ή απαιτείται ούτως ή άλλως ο προσδιορισμός των κλητευτέων προσώπων.

Το νέο άρθρο 748 ΚΠολΔ λύνει το ζήτημα προβλέποντας ότι **διάδικοι** δεν είναι μόνο τα πρόσωπα που κλητεύονται καθ' υπόδειξη του δικαστή, αλλά και **τα πρόσωπα που ο νόμος προβλέπει την κοινοποίηση σε αυτά της αίτησης**. Αυτά τα πρόσωπα καθίστανται διάδικοι ακόμη και χωρίς την άσκηση παρέμβασης.

Τα πρόσωπα αυτά ρητώς μνημονεύονται ότι νομιμοποιούνται ενεργητικά για την άσκηση ενδίκων μέσων (βλ. νέα άρθρα 761 ΚΠολΔ για την έφεση, ΚΠολΔ 767 για την αναψηλάφηση, 769 για την αναίρεση).

6. **<u>Παθητική νομιμοποίηση στην έφεση:</u>**

Στο άρθρο 762 προ της τροποποίησής του με το Ν. 5221/2025 δεν ορίζεται ρητά αν η έφεση πρέπει να στρέφεται ή όχι κατά των ομοδίκων του εκκαλούντος και εν γένει κατά προσώπων που έχουν κοινό έννομο συμφέρον με τον εκκαλούντα.

Με το νέο **άρθρο 762 ΚΠολΔ** το ζήτημα αποσαφηνίζεται, καθώς η νέα διάταξη ορίζει ότι **όσοι έχουν κοινό συμφέρον με τον εκκαλούντα κλητεύονται απλώς στην συζήτηση και δεν απαιτείται η έφεση να στρέφεται εναντίον τους**.

ΣΤ. Η ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ

Οι βασικές αλλαγές του Ν. 5221/2025 όσον αφορά στην Αναγκαστική Εκτέλεση συνοψίζονται στα εξής:

1. **<u>Αναστολή κατά της προσωρινής εκτελεστότητας:</u>**

Κατά το σημερινό καθεστώς (προ της ισχύος του Ν. 5221/2025) η αναστολή κατά της προσωρινής εκτελεστότητας διαρθρώνεται σε δύο άρθρα: Στο άρθρο 912 ΚΠολΔ που προβλέπει την άσκηση του δικαιώματος μέχρι την συζήτηση της έφεσης ή της ανακοπής ερημοδικίας στο ακροατήριο και στο άρθρο 913 ΚΠολΔ που προβλέπει την άσκηση του δικαιώματος αυτού από την συζήτηση του ενδίκου μέσου και εφόσον υπάρχει στάση δίκης του ενδίκου μέσου. Αρμόδιο για την κρίση της αίτησης του άρθρου 912 ΚΠολΔ είναι το εκδόν την προσβαλλόμενη απόφαση Δικαστήριο, ενώ αρμόδιο για την κρίση της αίτησης του άρθρου 913 ΚΠολΔ είναι το Δικαστήριο του ενδίκου μέσου.

Με το Ν. 5225/2021 **καταργείται το άρθρο 912 ΚΠολΔ** και **παραμένει ισχύον μόνο το άρθρο 913 ΚΠολΔ**, αλλά με διαφοροποιημένο περιεχόμενο. Κατά το νέο άρθρο 913 πάντα αρμόδιο για την κρίση αίτησης αναστολής κατά της προσωρινής εκτελεστότητας είναι **μόνον το Δικαστήριο του ενδίκου μέσου** και σε κανένα στάδιο δεν παραμένει αρμόδιο το εκδόν την προσβαλλομένη απόφαση δικαστήριο.

Στο νέο άρθρο 913:

Στην **παρ. 1** υπάρχει ρύθμιση αντίστοιχη του σημερινού άρθρου 912 ΚΠολΔ: προβλέπεται η άσκηση του δικαιώματος **πριν** να υπάρξει στάση δίκης, η οποία γίνεται με υποβολή αιτήματος **με αυτοτελές δικόγραφο**, ενώ

με την **παρ. 3** υπάρχει ρύθμιση αντίστοιχη του σημερινού άρθρου 913 ΚΠολΔ: προβλέπεται η άσκηση του ιδίου δικαιώματος εφόσον υπάρχει στάση δίκης (από την συζήτηση του ενδίκου μέσου και μετά). Στο στάδιο αυτό το δικαστήριο του ενδίκου μέσου με αίτηση του διαδίκου σε κάθε στάση της δίκης μπορεί είτε να δίνει προσωρινή εκτελεστότητα ή να μεταρρυθμίζει την απόφαση περί αναστολής που έχει τυχόν εκδοθεί κατά την παρ. 1 του ιδίου άρθρου.

2. **Αλλαγές στην ανακοπή του άρθρου 933 ΚΠολΔ:**

(α) Επιχειρείται ο **περιορισμός των λόγων ανακοπής** που μπορούν να προβληθούν, ώστε **όταν τίτλος εκτελεστός είναι διαταγή πληρωμής, να μην μπορούν να**

προβληθούν λόγοι ανακοπής που μπορούσαν να προβληθούν με ανακοπή του άρθρου 632 ΚΠολΔ.

Κατά την τελική διατύπωση του άρθου: ***«Αν ο εκτελεστός τίτλος είναι διαταγή πληρωμής, είναι απαράδεκτες αντιρρήσεις που αφορούν την εγκυρότητά της, όπως και αντιρρήσεις που αφορούν στην απαίτηση, εκτός εάν είναι οψιγενείς και δεν μπορούν πλέον να προβληθούν με ανακοπή κατά της διαταγής πληρωμής»***.

Ως «αντίδωρο» για τον περιορισμό των λόγων ανακοπής που μπορεί να προβληθούν προβλέφθηκε το δικαίωμα αναστολής του άρθρου 633 ΚΠολΔ με την «γενναιόδωρη» πρόβλεψη ότι ανακοπή του άρθρου 633 ΚΠολΔ μπορεί να ασκηθεί και πριν ακόμα την 2η επίδοση της διαταγής πληρωμής.

Παρ' όλα αυτά εξακολουθούν να υπάρχουν κενά στην δικαστική προστασία που θα μπορούσαν να οφείλονται στην νέα ρύθμιση, ιδίως σε περίπτωση που δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις αναστολής (π.χ. λόγω έλλειψης κινδύνου βλάβης), όπως και σε περίπτωση τυχόν εσφαλμένης κρίσης του Δικαστηρίου επί της αίτησης αναστολής ή και σε περίπτωση που η δίκη της αναστολής έχει για οιοδήποτε λόγο προχωρήσει πιο αργά από την δίκη της ανακοπής του άρθρου 933 ΚΠολΔ (κάτι που στο Πρωτοδικείο Αθηνών θα μπορούσε να συμβεί).

(β) Από την παρ. 1 του άρθρου 933 καταργήθηκαν τα 2 τελευταία εδάφια που προβλέπουν (στο σήμερα ισχύον κείμενο) ότι *«[η] ανακοπή κατά του πλειστηριασμού απευθύνεται, με ποινή το απαράδεκτο, κατά του επισπεύδοντα δανειστή και του υπερθεματιστή. Επί κοινής δε πλειοδοσίας η ανακοπή ασκείται από όλους και κατά όλων των πλειοδοτών»*. **Εκτιμάται** ότι η κατάργηση των εδαφίων αυτών **οφείλεται σε παραδρομή**, καθώς και από την Αιτιολογική Έκθεση δεν φαίνεται ο νομοθέτης πραγματικά να θέλησε την κατάργηση των διατάξεων αυτών. Οι διατάξεις αυτές είχαν σκοπό να ξεκαθαρίσουν το διαδικαστικό ζήτημα που τίθεται σε περίπτωση ανακοπής κατά του πλειστηριασμού και κοινής πλειοδοσίας και δεν γίνεται αντιληπτό ποιος εύλογος σκοπός θα μπορούσε να υπαγορεύει την κατάργησή του.

3. **Αλλαγές στην αναστολή του άρθρου 938:**

a. Στην σημερινή ρύθμιση η αίτηση αναστολής μετά την άσκηση έφεσης δεν μπορεί να ασκηθεί με αυτοτελές δικόγραφο, αλλά με αίτημα στο ίδιο το δικόγραφο της έφεσης. Αυτό προκαλεί ποικίλα προβλήματα στην πράξη, καθώς η ανάγκη για ξεχωριστή εκδίκαση της αίτησης αναστολής λόγω ασκηθείσης εφέσεως οδηγεί σε περίεργες «κατασκευές», και δη την διπλή κατάθεση του ιδίου δικογράφου, το μεν ως έφεση, το δε ως αίτηση αναστολής.

Με την νέα ρύθμιση, προβλέπεται αυτό που θα έπρεπε να είναι αυτονόητο, ότι δηλαδή **η αίτηση αναστολής μετά την άσκηση έφεσης ασκείται με ιδιαίτερο δικόγραφο** και όχι με το δικόγραφο της έφεσης ή με τις προτάσεις.

b. Σήμερα το **άρθρο 938 παρ. 4 ΚΠολΔ** ορίζει ως **προϋπόθεση του παραδεκτού της αίτησης αναστολής που αφορά πλειστηριασμό** την κατάθεσή της 5 εργάσιμες ημέρες προ του πλειστηριασμού. **Η προθεσμία που πλέον προβλέπεται είναι εκείνη των δεκαπέντε (15) εργασίμων ημερών προ πλειστηριασμού**. Η νέα προθεσμία προφανώς προσφέρει περισσότερο χρόνο στους εφέτες να κρίνουν επί αίτησης αναστολής προ του πλειστηριασμού, φαίνεται όμως ελάχιστα ρεαλιστική λαμβάνοντας υπ' όψιν τους πραγματικούς χρόνους έκδοσης αποφάσεων από το Πρωτοδικείο, δηλαδή συνήθως ελάχιστα πριν από την σήμερα προβλεπόμενη 5ήμερη προθεσμία.

4. Κατάργηση τοπικής αρμοδιότητας των υπαλλήλων του πλειστηριασμού:

Προς αντιμετώπιση της δυσκολίας εύρεσης διαθέσιμων και πιστοποιημένων συμβολαιογράφων ως υπαλλήλων (ηλεκτρονικών) πλειστηριασμών, ήδη με τον Ν. 5134/2024 υπήρξε μια διατύπωση που διευκόλυνε τον ορισμό συμβολαιογράφου **και όμορης περιφέρειας**.

Μέσα σε 6 μήνες από την θέση σε ισχύ του Ν. 5134/2024 ούτε αυτό θεωρείται επαρκές και οδηγούμαστε στην πρόβλεψη του δικαιώματος ορισμού ως υπαλλήλου του πλειστηριασμού **πιστοποιημένου συμβολαιογράφου σε οποιονδήποτε συμβολαιογραφικό σύλλογο της χώρας αν διαπιστωθεί αδυναμία ορισμού πιστοποιημένου συμβολαιογράφου διορισμένου στην πρωτοδικειακή**

περιφέρεια του τόπου της εκτέλεσης. Η αδυναμία διαπιστώνεται από τον δικαστικό επιμελητή που επιβάλλει την κατάσχεση.

Με άλλα λόγια, πρώτα πρέπει να επιχειρείται διορισμός πιστοποιημένου συμβολαιογράφου ως υπαλλήλου του πλειστηριασμού σε επίπεδο πρωτοδικειακής περιφέρειας, όπου διενεργείται ο πλειστηριασμός και αν τέτοιος δεν βρίσκεται, είναι δυνατός ο διορισμός πιστοποιημένου συμβολαιογράφου οπουδήποτε στη χώρα.

Την ρύθμιση αυτή συναντούμε σε σειρά διατάξεων, όπως στα άρθρα 954 παρ. 2, 959 παρ. 1 και 7, 927, 943, 954 παρ. 2, 955 παρ. 2, 995 παρ. 4, 998 παρ. 1, 1001 ΚΠολΔ.

5. **Διόρθωση τιμής πλειστηριασμού (ΚΠολΔ 954 παρ. 4):**

Κατά την νέα ρύθμιση η ανακοπή διόρθωσης τιμής του άρθρου 954 παρ. 4 ΚΠολΔ πρέπει να κατατίθεται προ 30 εργασίμων ημερών (αντί 15 που είναι σήμερα), ενώ η απόφαση πρέπει να δημοσιεύεται 10 ημέρες προ του πλειστηριασμού (αντί 8 ημερών που είναι σήμερα).

6. **Αλλαγές αναφορικά με τις παραλείψεις που επιφέρουν ακυρότητα του πλειστηριασμού (άρθρα 955 και 995 ΚΠολΔ):**

Στα **άρθρα 955 και 995** που αφορούν στις **διατυπώσεις της προδικασίας του πλειστηριασμού** προβλέπεται στις διατάξεις με την σημερινή μορφή τους ότι κάθε παραβίαση των διατυπώσεων του πλειστηριασμού επιφέρει ακυρότητα του πλειστηριασμού. Τούτο συνεπάγεται την ακυρότητα του σχετικού πλειστηριασμού, ακόμη και χωρίς την συνδρομή του στοιχείου της βλάβης.

Με το Ν. 5221/2025 περιορίζεται το εύρος των περιπτώσεων από τις διατυπώσεις προδικασίας του πλειστηριασμού η παραβίαση των οποίων συνεπάγεται την απόλυτη ακυρότητα του πλειστηριασμού. Στα νέα άρθρα 955 (για τον πλειστηριασμό κινητών) και 995 (για τον πλειστηριασμό ακινήτων) προβλέπεται ότι **μόνο η παράλειψη σύνταξης και δημοσίευσης του αποσπάσματος, η παράλειψη της κατάθεσης των εγγράφων στον υπάλληλο του πλειστηριασμού και η παράλειψη της επίδοσης αποσπάσματος στον παραπάνω ενεχυρούχο δανειστή (αναφορικά με τα κινητά) ή**

στον τρίτο κύριο ή νομέα και στους ενυπόθηκους δανειστές (αναφορικά με τα ακίνητα) επιφέρει απόλυτη ακυρότητα του πλειστηριασμού (δηλαδή ακόμη και χωρίς την συνδρομή του στοιχείου της βλάβης). Τυχόν άλλες παραβιάσεις των διατυπώσεων του πλειστηριασμού επιφέρουν την ακυρότητα μόνον με την συνδρομή του στοιχείου της βλάβης.

7. <u>Αλλαγές αναφορικά με την δήλωση συνέχισης πλειστηριασμού (ΚΠολΔ 973):</u>

Σημαντικό πρόβλημα στην πράξη έχει προκληθεί από την πρόβλεψη του άρθρου 973 ΚΠολΔ όπως διαμορφώθηκε μετά το Ν. 4335/2015 κατά την οποία η δήλωση συνέχισης της παρ. 1 δεν απαιτείτο να επιδίδεται στον καθ' ου η εκτέλεση, αλλά αρκούσε η ανάρτηση της δήλωσης στην ιστοσελίδα του Δελτίου Δικαστικών Δημοσιεύσεων του e – ΕΦΚΑ. Αυτό απαιτούσε από τον καθ' ου η εκτέλεση μια διαρκή εγρήγορση, ενώ σε πλείστες περιπτώσεις, ο καθ' ου η εκτέλεση δεν πληροφορείτο ποτέ την εκ νέου κίνηση της διαδικασίας του πλειστηριασμού. Αντίστοιχα προβλήματα παρατηρούντο και με την δήλωση υποκατάστασης της παρ. 2 του άρθρου 973 ΚΠολΔ, που αρκούσε να επιδοθεί στον αρχικό επισπεύδοντα, όχι όμως και στον καθ' ου η εκτέλεση.

Η νέα μορφή του άρθρου 973 ΚΠολΔ **<u>επιβάλλει την επίδοση στον καθ' ου η εκτέλεση</u>** τόσο **της δήλωσης συνέχισης** (εκ μέρους του ίδιου του επισπεύδοντος) **κατά την παρ. 1**, όσο και της **δήλωσης συνέχισης καθ' υποκατάσταση (από τρίτο δανειστή) της παρ. 2** του άρθρου 973 (με σχετική τροποποίηση στην παρ. 3 του άρθρου 973 ΚΠολΔ), ικανοποιώντας αίτημα της νομικής κοινότητας.

8. <u>Αλλαγές αναφορικά με τον τρόπο επαναληπτικών πλειστηριασμών του άρθρου 966 ΚΠολΔ:</u>

Πρόκειται για το άρθρο που ρυθμίζει πώς συνεχίζει η διαδικασία του πλειστηριασμού μετά από άγονο/-ους πλειστηριασμό/-ούς.

Με την **παρ. 1:** Εισάγεται **ρύθμιση για τον επισπεύδοντα** που ιδίως λόγω έλλειψης λοιπών υποψηφίων πλειοδοτών, **συμμετέχει ως πλειοδότης στον πλειστηριασμό**, επιδιώκοντας να του κατακυρωθεί το ακίνητο. Επειδή πολλοί επισπεύδοντες έκαναν

την κατά την παρ. 1 αίτηση-δήλωση, αλλά μετά την ανακαλούσαν ή δεν τηρούσαν τις λόγω της συμμετοχής υποχρεώσεις τους, με την νέα ρύθμιση αφενός ορίζεται ότι **η αίτηση του επισπεύδοντος είναι ανέκκλητη**, ενώ παράλληλα προβλέπεται ότι αν ο επισπεύδων-υπερθεματιστής δεν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του (κατά τα άρθρα 970 ή 1004), **χωρεί αναπλειστηριασμός με τις σε βάρος του συνέπειες**, που προβλέπονται **και για τον ασυνεπή υπερθεματιστή στο άρθρο 965**.

Περαιτέρω, με την παρ. 2[Α]: προβλέπεται ότι οι επαναληπτικοί πλειστηριασμοί του άρθρου 966 επισπεύδονται **με ανάλογη εφαρμογή των διατυπώσεων του άρθρου 973**. Κυριότερη συνέπεια είναι ότι και στην περίπτωση αυτή απαιτείται η επίδοση της πράξης περί συνεχίσεως στον επισπεύδοντα.

9. **Αλλαγές σε σχέση με την δυνατότητα πώλησης του κατασχεθέντος ακινήτου (ΚΠολΔ 998 παρ. 6):**

Η παρ. 6 προβλέπει την δυνατότητα πώλησης του κατασχεθέντος ακινήτου προ του πλειστηριασμού και δη το αργότερο 10 ημέρες πριν από αυτό με άδεια που χορηγείται από το Δικαστήριο του άρθρου 933 ΚΠολΔ που δικάζει με την διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Πρόκειται για μια διάταξη που «έρχεται και φεύγει» με πολύ μεγάλη συχνότητα. Με την νέα διάταξη **τίθεται όριο στο επιτρεπόμενο τίμημα της πώλησης αυτής, που δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 70% της αρχικώς ορισθείσας τιμής πρώτης προσφοράς**.

Ζ. ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΑΝΑΚΟΠΩΝ ΑΡΘΡΟΥ 933 ΚΠολΔ

Το πρόβλημα είναι γνωστό: Αυτή την στιγμή στο Πρωτοδικείο Αθηνών παίρνουμε δικάσιμο για ανακοπή του άρθρου 933 ΚΠολΔ για τα μέσα του 2035. Δεν χρειάζεται να αναλύσει κανείς για ποιο λόγο αυτό αποτελεί μια μη ανεκτή κατάσταση και δη για κανέναν.

Ωστόσο, ο Ν. 5221/2025 με τα άρθρα 128 επ. προκρίνει μια λύση στα πρότυπα του επαναπροσδιορισμού των αιτήσεων του Ν. 3869/2010. Ίσως παραγνωρίζεται ότι στην προκειμένη περίπτωση οι περιπτώσεις που ρυθμίζονται από την πλατφόρμα έχουν έναν πιο

δραματικό χαρακτήρα: Πρόκειται για διαφορές που αφορούν επικείμενη οριστική απώλεια της περιουσίας του οφειλέτη και την τελευταία προσπάθειά τους να την σώσει.

Ας δούμε την ρύθμιση σε τίτλους:

1. Η ρύθμιση αφορά ανακοπές **σε όλη την Ελλάδα** που έχουν προσδιορισθεί **μετά την έναρξη ισχύος του νόμου**. **Δεν ενδιαφέρει αν η προσδιορισμένη μετά την έναρξη ισχύος υπόθεση είναι πρωτοείσακτη ή εξ αναβολής**. Κανένας τοπικός, χρονικός ή άλλος περιορισμός δεν περιγράφεται στο κείμενο του νόμου. Ενδέχεται να επιχειρηθούν περιορισμοί στο πεδίο εφαρμογής με την δευτερογενή νομοθέτηση που αναμένεται.

   ***Σημείωση**: Έπρεπε να εξαιρούνται οι ανακοπές που είναι προσδιορισμένες το 1ο οκτάμηνο μετά την έναρξη ισχύος:*
   - *Γιατί είναι **εντελώς ανώφελο και αντιπαραγωγικό** να επαναπροσδιορισθούν (με όποια ταλαιπωρία και κόστος αυτό συνεπάγεται) **οι εντελώς προσεχείς** ανακοπές. Καμία ανάγκη επίσπευσης δεν συντρέχει να επαναπροσδιορισθούν ανακοπές που έφτασε η ώρα να δικαστούν μετά από μακρά αναμονή.*
   - *Ελλοχεύει **σοβαρός κίνδυνος** να **δικαστούν σε ακατάλληλο χρονικό σημείο (μη έγκαιρα)** ανακοπές που αφορούν **πλειστηριασμούς ακινήτων του επόμενου διαστήματος** (εξ ου και το 8μηνο).*

2. **ΟΛΕΣ** οι υποθέσεις αυτές **επιβάλλεται** να επαναπροσδιορισθούν όπως λέει ο νόμος, αλλιώς οι ανακοπές λογίζονται **ως ουδέποτε ασκηθείσες**. Το πλαίσιο είναι **υποχρεωτικό και δεν είναι σε εκούσια βάση**.

3. Η διαδικασία γίνεται **μέσω ειδικής πλατφόρμας**.

4. Προβλέπεται **εξατομικευμένη ενημέρωση με ηλεκτρονικά μέσα του ανακόπτοντος**.

5. Το πώς θα γίνει η διαδικασία (κατά κύματα ή αλλιώς και πώς θα γίνει ακριβώς η εξατομικευμένη ενημέρωση) θα οριστεί από την **δευτερογενή νομοθέτηση**

6. Επιδόσεις προς «θεσμικούς διαδίκους» (Δημόσιο, ΕΦΚΑ, Τράπεζες, Εταιρείες Διαχείρισης Απαιτήσεων) γίνονται μόνον με e-mail. Βεβαίως θα είναι δυνατές οι επιδόσεις και με τον παραδοσιακό τρόπο.

7. Η αίτηση επαναπροσδιορισμού πρέπει να κοινοποιηθεί – καθ' ον τρόπο ο νόμος ορίζει – μέσα σε 30 μέρες. Αλλιώς η αίτηση θεωρείται ως μη υποβληθείσα (και άρα η ανακοπή ως μη ασκηθείσα).

8. **Προτάσεις και αποδεικτικά μέσα** υποβάλλονται **μέσα σε προθεσμία 90 ημερών** από την λήξη της προθεσμίας κοινοποίησης. Κατ' αρχήν αυτό γίνεται με φυσικό τρόπο (εκτός όπου υπάρχει ΟΣΔΥΥ-ΠΠ).

9. **Προσθήκη κατατίθεται σε 15 μέρες** από την λήξη της προθεσμίας των προτάσεων.

10. **Σε άλλες 15 ημέρες** ορίζεται **δικαστής**. **Εντός των επόμενων 30 ημερών** ορίζεται η **δικάσιμος**.

11. **Η συζήτηση είναι τυπική**. Δεν χωρεί αναβολή με το άρθρο 241 ΚΠολΔ. Δεν εξετάζονται μάρτυρες. Αν το δικαστήριο κρίνει ότι χρειάζεται μάρτυρες, εκδίδει σχετική διάταξη.

12. Η απόφαση πρέπει να εκδοθεί εντός δύο (2) μηνών.

Θ. ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ – ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ - ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Θ.1. Έναρξη ισχύος:

1. **Οι διατάξεις που αφορούν τις τροποποιήσεις του ΚΠολΔ** (το μέρος Α΄ του Ν. 5221/2025) και οι τροποποιήσεις του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (άρθρα 150-151 Ν. 5221/2025) **ισχύουν από 1/1/2026**.

Μόνη εξαίρεση αποτελεί το άρθρο 227 που για συμπτωματικούς λόγους (που έχουν να κάνουν με το εισήχθη με τροπολογία κατά την συζήτηση του νομοσχεδίου στην Ολομέλεια της Βουλής) δεν εντάχθηκε στο Κεφάλαιο Α΄ του Ν. 5221/2025 η έναρξη ισχύος του οποίου ορίστηκε από 1/1/2026.

2. Οι διατάξεις που αφορούν τις τροποποιήσεις στον **τρόπο δημοσίευσης των διαθηκών** και την κήρυξη των ιδιογράφων διαθηκών ως κυρίων **τίθενται σε ισχύ από 1/11/2025**.

3. Οι διατάξεις για τον επαναπροσδιορισμό των ανακοπών της εκτέλεσης μέσω πλατφόρμας (Μέρος Β΄ του Ν. 5221/2025) τίθενται σε ισχύ από την έκδοση της σχετικής ΥΑ (αυτό θα γίνει όταν καταστεί τεχνικώς εφικτή η λειτουργία της πλατφόρμας).

4. Όλες οι υπόλοιπες διατάξεις τέθηκαν σε ισχύ από την δημοσίευση του Ν. 5221/2025 στο ΦΕΚ, δηλαδή από 28/7/2025.

Θ.2. Μεταβατικές διατάξεις:

1. Για τις **διαθήκες** και τον τρόπο δημοσίευσης (χρόνος έναρξης ισχύος 1/11/2025) **κρίσιμος χρόνος είναι ο χρόνος θανάτου**.

   a. Σε περίπτωση **θανάτου προ της 1.11.2025** η διαθήκη δημοσιεύεται σύμφωνα με το **παλιό καθεστώς**. Η έκδοση των πιστοποιητικών εξακολουθεί να γίνεται όπως σήμερα (από τα **δικαστήρια**).

   b. Σε περίπτωση **θανάτου από την 1/11/2025** και μετά, η διαθήκη δημοσιεύεται και τα σχετικά πιστοποιητικά εκδίδονται σύμφωνα με τις **νέες διατάξεις** (από τους **συμβολαιογράφους** με την χρήση της πλατφόρμας).

   c. **ΑΛΛΑ**: Από τις 16/9/2026 και μετά (δηλαδή από την έναρξη του επόμενου δικαστικού έτους) όταν θα έχει ολοκληρωθεί η επόμενη φάση της ψηφιοποίησης των δικαστηρίων ΟΛΑ τα πιστοποιητικά (που αφορούν

θανάτους είτε πριν είτε μετά την 1/11/2025) θα εκδίδονται από τους συμβολαιογράφους.

2. Οι νέες διατάξεις θα ισχύουν για

- **a.** «Αγωγές και κλήσεις που ασκούνται ή κατατίθενται» από 1/1/2026
- **b.** Αγωγές ειδικών διαδικασιών και ένδικα μέσα που κατατίθενται από 1/1/2026
- **c.** Αιτήσεις για έκδοση διαταγών πληρωμής και διαταγής απόδοσης μισθίου που κατατίθενται από 1/1/2026
- **d.** Οι διατάξεις περί εκτέλεσης για νέες επιταγές που θα επιδοθούν μετά την 1/1/2026
- **e.** Ως προς τις δημοσιευόμενες έως τις 31/12/2025 αποφάσεις, που είχαν εκδοθεί κατ' αντιμωλία των διαδίκων και δεν είχαν επιδοθεί και καταστεί τελεσίδικες ή αμετάκλητες, εξακολουθεί να ισχύει η διετής καταχρηστική προθεσμία προσβολής τους με αναίρεση. Η διάταξη κάνει λόγο μόνο για αναίρεση. Είναι όμως προφανές ότι πρόκειται για λεκτική παραδρομή του νομοθέτη και ότι η ίδια διάταξη ισχύει και για το ένδικο μέσο της έφεσης. Εξάλλου, και κατά το άρθρο 24 παρ. 1 ΕισΝΚΠολΔ το παραδεκτό του ενδίκου μέσου κρίνεται από το δίκαιο που ίσχυε κατά το χρόνο δημοσίευσης της προσβαλλόμενης απόφασης.

<u>Σημειώσεις:</u>

(α) Το άρθρο 126 παρ. 6 Ν. 5225/2021 ορίζει ότι οι νέες διατάξεις εφαρμόζονται για αγωγές και κλήσεις που κατατίθενται από 1/1/2026. Από το γράμμα της διάταξης συνάγεται ότι ακόμη και αν μια αγωγή ασκήθηκε προ της 1/1/2026, αν για την ίδια έννομη σχέση δίκης κατατεθεί νέα κλήση για επαναφορά της συζήτησης, η νέα συζήτηση θα διεξαχθεί σύμφωνα με τις νέες διατάξεις. Τούτο βέβαια είναι παράδοξο, καθώς η χωρίς διάκριση εφαρμογή των νέων διατάξεων σε έννομες σχέσεις δίκης που μέχρι ενός σημείου διεξήχθησαν με άλλους δικονομικούς κανόνες εγκυμονεί τουλάχιστον κινδύνους συγχύσεως.

(β) Στο άρθρο 127 Ν. 5221/2025 απαριθμούνται οι καταργούμενες διατάξεις του ΚΠολΔ και του ΑΚ. Η διάταξη ορίζει ότι η κατάργηση αυτή επέρχεται από την δημοσίευση του νόμου. Ωστόσο, το άρθρο 168 Ν. 5221/2025 ορίζει ότι όλες οι

διατάξεις του Μέρους Α΄ του νόμου τίθενται σε ισχύ από 1/1/2026. Συνεπώς, και το άρθρο 127 που ανήκει στο Μέρος Α΄ του νόμου τίθεται σε ισχύ από 1/1/2026, άρα από εκείνο το χρονικό σημείο θα επέλθει και η κατάργηση των διατάξεων που απαριθμεί το άρθρο 127. Προφανώς, ενδείκνυται η διόρθωση της πρώτης πρότασης του άρθρου 127 και αντί της φράσης «από την δημοσίευση του παρόντος» να τεθεί «από την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου» ή κάτι συναφές.

.....

Κλείνοντας, αξίζει να επισημάνουμε ότι η επίτευξη του βασικού στόχου του Ν. 5221/2025, δηλαδή της επιτάχυνσης στην απονομή της Πολιτικής Δικαιοσύνης θα εξαρτηθεί περισσότερο από την ικανότητα ή μη των «σκληρών δεδομένων» του δικαστικού συστήματος να σηκώσει το βάρος του νέου νόμου. Με απλά λόγια, αν καταφέρει το δικαστικό σύστημα να αντέξει τον προσδιορισμό υποθέσεων εντός 6-7 μηνών από την κατάθεση της αγωγής, την έκδοση αποφάσεων στα χρονικά πλαίσια που ο νόμος επιβάλλει, την πραγματική χρήση του νέου εργαλείου της Διάταξης, τότε ο νόμος μπορεί να πετύχει μια κάποια επιτάχυνση στην απονομή της Δικαιοσύνης. Η εμπειρία αντίστοιχων ρυθμίσεων που επέβαλαν χρονικά όρια είτε στον προσδιορισμό των δικασίμων είτε στην έκδοση των αποφάσεων δεν μας κάνει αισιόδοξους.

Εξάλλου, δεν αλλάζουν ριζικά τα logistics των δικαστηρίων. Πάλι το μοντέλο βασίζεται σε δημόσιες συνεδριάσεις συνθέσεων με περιορισμένο ανώτατο αριθμό δικαζόμενων υποθέσεων. Η πρόοδος μιας υπόθεσης συνεχίζει να εξαρτάται από παράγοντες που αφορούν άλλες υποθέσεις. Θα μπορούσε να γίνει διαφορετικά; Ίσως ναι. Στην ομάδα εργασίας εισφέρθηκαν ενδιαφέρουσες σκέψεις που όμως τελικά δεν υιοθετήθηκαν.

Σε κάθε περίπτωση, ο νέος νόμος περιέχει κάποιες ρυθμίσεις που η δικηγορική κοινότητα ανέμενε και ζητούσε, όπως η ενοποίηση των προθεσμιών προτάσεων και προσθήκης αντίκρουσης ή ο ενδεικτικός κατάλογος τυπικών παραλείψεων του νέου άρθρου 227 που ενεργοποιεί την υποχρέωση ενημέρωσης του δικαστηρίου προς τους διαδίκους.

Εν πάση περιπτώσει, η πράξη θα δείξει το βαθμό που οι νέες διατάξεις θα αποδειχθούν πράγματι χρήσιμες για μια ταχύτερη και ποιοτικότερη απονομή της Πολιτικής Δικαιοσύνης.